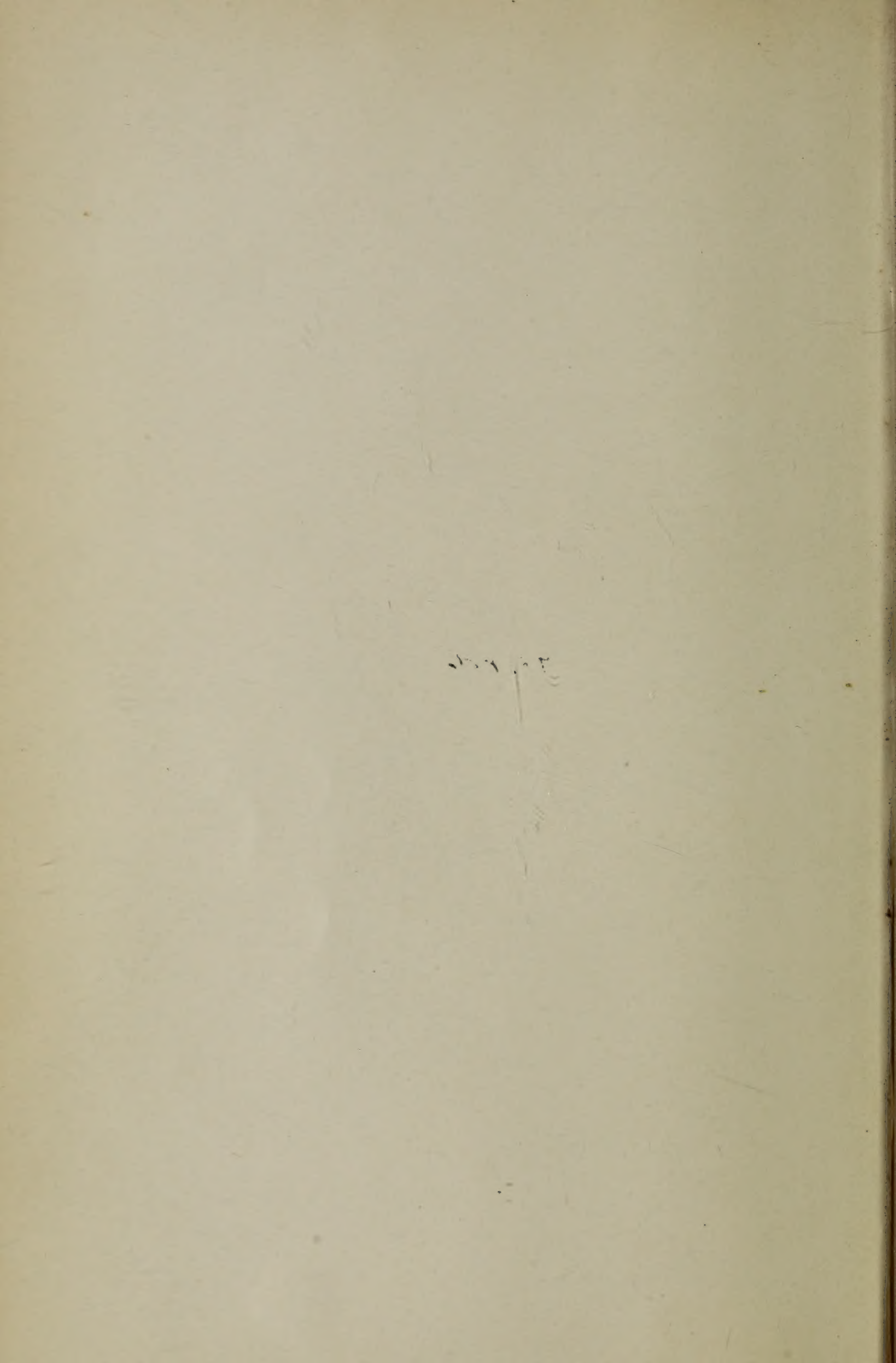

Jonas Collin

78,228

1877. Ornithologiske Bidrag til Danmarks Fauna. Udgivet som Supplement til „Skandinaviens Fugle".

78,227

1888. Bidrag til Kundskaben om Danmarks Fuglefauna. Udgivet som 2det Supplement til „Skandinaviens Fugle".

78,226

1895. Faunistiske og biologiske Meddelelser om danske Fugle. Udgivet som 3die Supplement til „Skandinaviens Fugle".

Ornithologiske Bidrag

til

Danmarks Fauna

af

Jonas Collin.

Udgivet som Supplement til „**Skandinaviens Fugle.**“

Kjøbenhavn.
L. A. Jørgensens Forlag.
1877.

Ornithologiske Bidrag

til

Danmarks Fauna

af

Jonas Collin.

Udgivet som Supplement til „Skandinaviens Fugle.“

Kjøbenhavn.
L. A. Jørgensens Forlag.
1877.

Trykt hos O. C. Olsen & Co.

I Efterskriften til „**Skandinaviens Fugle**“ meddelte jeg, at adskillige Oplysninger om vore sjeldnere Fugles Forekomst vare komne mig saa sent i Hænde, at jeg ikke havde været i Stand til at optage dem i Texten, og tilføiede, at disse Oplysninger vilde blive publicerede i et Tillæg til Værket.* Det er dette Løfte, jeg herved opfylder, og idet jeg benytter Leiligheden til at takke de Mænd, der saa ufortrødent og beredvilligt have stillet deres Erfaringer og Iagttagelser til min Raadighed, maa det være mig tilladt særligt at henvende denne min Tak til d'Hrr. Apotheker Baagøe i Næstved, Konservator Conradsen og Dyrlæge Grill.

Forfatteren.

Aquila fulva, (L.)

I Silkeborg-Skove har den tidligere været almindeligere end nu; i Aaret 1850 ynglede den der i Nærheden af Byen; de to Gamle bleve skudte, de to Unger toges af Reden, bleve opfødte, men senere dræbte og udstoppede (Apotheker I. Baagøe). I Bognæs-Skov ved Isefjord er den oftere skudt (Skovrider Kann), ligeledes i Valløs-Skovdistrikt, hvor Skovrider Rosenstand har skudt 4 Individer.

Aquila nævia, (Gm.)

Ifølge Meddelelse fra Hr. Telegrafbestyrer Petersen er den skudt ved Ulfshale paa Møen af Peder Jørgensen Eiler d. 10de Juni 1870 og ved Aalebæk pr. Stege af Gaardmand Jens Jensen d. 1ste Juli 1873 (Konservator Conradsen.)

Haliaëtus albicilla, (L.)

I Silkeborg-Sønderskov har den i over tredive Aar ynglet i et og samme Træ ved Slaunsø og yngler der endnu hvert Aar (Baagøe). I Boller-Skov ved Horsens har den derimod, ifølge Farmaceut H. Fabers Angivelse, opgivet sin tidligere Yngleplads, men har i flere Aar havt Rede i den paa den anden Side af Horsens-Fjord liggende Stensballe-Skov, hvor Ørneparret i sidste Sommer (1877) byggede sig en ny Rede i Toppen af et af de sværeste

og høieste Træer og ynglede. I Bognæs-Skov ved Iseorden har den atter iaar ynglet. Ungerne bleve af Godsbesidderen skjænkede til den zoologiske Have i Hamborg (Skovrider Kann). Dyrlæge Grill i Otterup ved Odense har meddelt mig, at Havørnen i mange Aar har ynglet paa Æbleøen og ved Einsiedelsborg paa Fyen.

Pandion haliaëtus, (L.)

Ifølge Meddelelse fra Dr. Rob. Collett i Christiania yngler den aarligt paa Jorden blandt Lyng i Nærheden af Stavanger.

Buteo vulgaris, Bechst.

Dyrlæge Grill har underrettet mig om, at Musvaagen i de senere Aar bestandigt har opholdt sig Vinteren over ved Otterup pr. Odense; dog synes det, saavidt hans Erfaring rækker, kun at være Hunnerne, der overvintre.

Pernis apivorus, (L.)

Den 30te Juni 1867 skød Skovrider Wind et Exemplar ved Friheden pr. Næstved. Skovrider Rosenstand skød den i Vallø-Skovdistrikt den 1ste August 1869.

Falco gyrfalco, L.

En gammel Hun, skudt ved Glæde i Lild-Sogn (Vester Han-Herred) den 21de Oktober 1876, opbevares i Dr. med. P. Heibergs Samling i Thisted.

Falco peregrinus, Briss.

I Aarene 1809 og 1810 ynglede den paa Christiansborg Slots Ruiner; denne Angivelse findes bekræftet i afdøde Fabers skriftlige Optegnelser ved en Meddelelse derom til ham fra Apotheker Steenberg i Helsingør

(Prof. I. Reinhardt). Forstkandidat Münter fandt dens Rede paa Sommerspiret (Møen) d. 15de April 1870. En gammel Hun blev fanget i Hunstrup pr. Thisted den 5te Januar 1875; den var om Morgenen frosset fast til en Tue, hvor dens Flagren med Vingerne røbede den (P. Heiberg). I Apotheker Baagøes Samling findes et Exemplar, skudt ved Grimstrup pr. Næstved i 1877.

Tinnunculus alaudarius, (Briss.)

Ifølge Meddelelse fra Dyrlæge Grill har Taarnfalken siden 1854 ynglet almindeligt i Skovene omkring Odense, navnlig i gamle Kragereder. Han fandt den endvidere ynglende i Vigerslev-, Krogsbølle- og Torup-Kirker samt i 1875 i Nørre Næraa-Kirke, fremdeles i 1876 i Einsiedelsborgs og Hofmansgaves Skove. Farmaceut H. Faber i Horsens fandt den ynglende i Hansted-Kirketaarn og i 1875 og 1876 fandt han dens Rede i Væhr-Kirke, begge Gange med 6 Æg.

Tinnunculus vespertinus, (L.)

Den 1ste September 1873 saaes en halv Mils Vei fra Stege fire unge Individer, af hvilke det ene blev dræbt (Telegrafbestyrer Petersen. — Konserv. Conradsen.)

Astur palumbarius, (L.)

Som et Exempel paa denne Fugls Dristighed og Myrdelyst har Farmaceut H. Faber meddelt mig, at han den 25de August 1877 var Vidne til, at en Hønsehøg ved høi lys Dag fløi ned i en Gaard i Horsens og gik ind i Dueslaget, hvor den i faa Øieblikke myrdede fem Duer; af disse fortærede den paa Stedet den ene og en Del af den anden og fløi derefter bort med en tredie.

Circus aeruginosus, (L.)

Dyrlæge Grill fandt den ynglende ved Odense-Aa den 12te Mai 1865 og i Brunemose ved Margaard pr. Odense den 30te Mai 1869; han angiver den fremdeles som aarligt ynglende ved Dallunde-Sø i Fyen.

Circus cyaneus, (L.)

Ifølge Meddelelse fra Konditor Bjerrum har han fra Omegnen af Ribe erholdt to gamle og ét ungt Individ.

Nyctea nivea, (Thunb.)

Dyrlæge Grill erholdt en Sneugle fra Tarm i Jylland den 20de Marts 1858. I Marts 1871 blev et Individ let vingeskudt ved Ringkjøbing og derfra sendt til den zoologiske Have i Berlin (Bjerrum). I Januar 1876 modtog Apotheker Baagøe et Exemplar, ligeledes fra Ringkjøbing-Egnen. Ifølge Meddelelse fra Konservator Conradsen blev en smuk, kun lidet plettet, gammel Han skudt paa Saltholmen den 3die Oktober 1877.

Surnia ulula, (L.)

Telegrafbestyrer Petersen angiver den som skudt i December 1875 af Godsforvalter Sedenius ved Kjærstrup paa Lolland (Konserv. Conradsen.)

Glaucidium passerinum, (.L)

Ifølge Baagøes Angivelse blev et Exemplar fanget ved Silkeborg i 1873. I Oktober 1877 blev en Hun fanget ved Hirtshals-Fyrtaarn; den blev sendt til den herværende zoologiske Have, hvor den dog kun levede til Begyndelsen af November. Exemplaret opbevares udstoppet i Apotheker Benzons Samling.

Nyctale funerea, (L.)

Gartner Lehn skød den 13de Oktober 1864 et Exemplar ved Nordfeldt paa Møen. Telegrafbestyrer Petersen erholdt denne Art den 1ste og den 11te November 1875 fra Sønderby paa Østerlandet (Møen), fremdeles i November 1876, ligeledes fra Møen, og den 14de November 1877 et Individ, der Dagen forud var fanget i Speilsby-Skoven ved Nordfeldt. (Conradsen.)

Strix flammea, (L.)

I Silkeborg-Egnen er den, ifølge Baagøe, meget almindelig. Dyrlæge Grill har meddelt mig, at den efter hans Erfaring oftest lægger fem Æg. Den 11te November 1855 modtog Apotheker A. Benzon en Han fra Jyllands Vestkyst ved Ho-Bugt; i dens Mave fandtes en hel (ikke sønderreven) Spurv.

Bubo maximus, (Sibb.)

Konservator Conradsen er i Besiddelse af et Æg af denne Art, fundet den 30te April 1860 i Vester-Palsgaards Plantage pr. Horsens. Ifølge Baagøes Angivelse yngler den i Ry-Skove ved Silkeborg. Den 22de Oktober 1859 blev et Exemplar skudt ved Frørup (Telegrafbestyrer Petersen — Konserv. Conradsen). I Østerild-Klit pr. Thisted blev en Hun skudt den 8de Oktober 1875 (Dr. P. Heiberg).

Otus vulgaris, Flem.

Dyrlæge Grill har meddelt mig, at af de syv Reder, som han siden 1866 har fundet af denne Fugl i Odense-Egnen, vare kun de to anbragte i Løvtræer. Den 6te Juni 1866 fandt han en Rede med fem kun lidet rugede

Æg; sandsynligvis have disse, saavelsom det af Fischer d. 2den Juni i Almindingen fundne Æg af denne Ugle tilhørt 2det Kuld.

Cuculus canorus, L.

Ifølge Grills Optegnelser ankom Gjøgen til Skovene ved Margaard pr. Odense:

1865 d. 5te Mai.	1871 d. 5te Mai
1866 „ 3die —	1872 „ 6te —
1867 „ 3die —	1873 „ 10de —
1868 „ 8de —	1874 „ 7de —
1869 „ 1ste —	1875 „ 5te —
1870 „ 5te —	

Dr. P. Heiberg erholdt i 1874 tre Gjøgeæg fra én Rede af *Motacilla flava* i Skyum-Sogn pr. Thisted.

Picus minor, L.

I et Exemplar af Kjærbøllings Værk: „Danmarks Fugle“, som har tilhørt nu afdøde Hofjægermester Teilmann, har denne Forfatter, hvis faunistiske Angivelser dog maa benyttes med Varsomhed, blandt andre Optegnelser anført, at han den 23de November 1821 har skudt denne Fugl ved Ourebygaard, og at han „ofte har seet“ den ved Frederiksberg i November Maaned. (Baagøe).

Iynx torquilla, L.

Efter Grills Iagttagelser ankom den til Otterup ved Odense:

1867 d. 10de Mai	1872 d. 8de Mai
1868 „ 2den —	1873 „ 6te —
1869 „ 24de April	1874 „ 3die —
1871 „ 19de Mai.	

Upupa epops, L.

Teilmann angiver i sine ovenfor omtalte Optegnelser, at han ofte har seet og skudt den ved Faaborg og Svendborg samt ved Rødby paa Lolland, hvor han fandt dens Rede i en Mødding paa Marken. For omtrent 35 Aar siden erholdt Konditor Bjerrum i Ribe et Exemplar, der var skudt ved Sønder-Farup. I 1870 ynglede den ifølge Meddelelse fra Baagøe, i et hult Træ i Rugaards Have paa Fyen. Telegrafbestyrer Petersen meddeler, at den i Sommeren 1876 ynglede ved Ulfshale paa Møen (Conradsen), hvorfra han modtog en Unge. Baagøe fik d. 19de April 1877 en gammel Han, der var funden død under en Tjørnebusk i Holløse By, Gunderslev Sogn pr. Næstved.

Alcedo ispida, L.

Ved Silkeborg træffes, ifølge Meddelelse fra Baagøe, hver Vinter enkelte Par, og til Ribe ankommer den næsten hver Vinter (Bjerrum). Ved Susaaen i Næstveds Omegn er den oftere skudt (Baagøe). Teilmann angiver i sine Optegnelser, at den „hvert Aar indfandt sig ved Endrupholm, Nørholm og Breininge, hvor den forblev hele Efteraaret.“ Gjennem Baagøe har jeg erholdt Meddelelse om, at den er skudt af Sergeant Meng ved Fredericia den 2den December 1863, ved Assens den 12te November 1863 af Sergeant Bruun og af Samme ved Fredericia d. 8de Februar 1870.

Merops apiaster, L.

Fra Dr. Mortensen modtog det herværende zoologiske Museum en Hun, som var fanget levende paa Christiansø den 20de Mai 1877.

Coracias garrulla, L.

Ifølge Baagøes Angivelse er en Ellekrage i 1832 skudt ved Herlufmagle-Præstegaard af Pastor Appeldorn. Teilmann anfører i sine skriftlige Optegnelser til „Danmarks Fugle“, at Ellekragen „havde Rede i en lille Skov ved Fredensborg“, og at der hver April og Oktober kom enkelte Individer til Endrupholm og Kjærgaard pr. Ribe. Baagøe saae den 1873 i Silkeborg-Nordskov. Det følgende Aar fangedes en Han med sine to Unger i Saltenskov der i Egnen. Alle tre bleve saa tamme, at de gik frit om i Gaarden. Efter nogen Tids Forløb fløi Hannen dog bort en Dag, da den hørte Hunnen kalde i den nærliggende Skov. Ungerne derimod opholdt sig længe efter paa Gaarden.

Oriolus galbula, L.

I Teilmanns Optegnelser til „Danmarks Fugle“ angives, at den „kom flere Gange sidst i Mai til Endrupholm.“ Ved Ribe, hvor Guldpirolen synes at have taget et næsten fast Ophold, fandt Bjerrum den ynglende i Plantagen i Juni 1865. I Sommeren 1877 ynglede mindst to Par i Haverne omkring Byen, og i den mellemliggende Tid har Bjerrum næsten hvert Aar seet Pirolen der. Nogle Drenge, som havde taget Ungerne af Reden, bleve forfulgte af de Gamle, der ligesom Viber sloge ned over Drengenes Hoveder. I 1870 indfandt Pirolen sig i en Skov ved Kjærstrup pr. Mariebo, hvorfra Godsforvalter Sedenius erholdt et Exemplar. Siden den Tid har den aarligt ynglet der, i 1875 endog flere Par. Fra de to sidste Sommere (1876 og 77) haves dog ingen Oplysninger om dens Forekomst der. (Telegrafbestyrer Petersen.)

Sturnus vulgaris, L.

En fuldstændig Albino med ganske hvidt Næb og

hvide Fødder, skudt i Ribe, findes i Konditor Bjerrums Samling. Paa Veirøen yngler Stæren i stor Mængde i de høie Skrænter i de samme Huller, der tidligere benyttedes af *Uria grylle.* (Grill) [cfr. *Uria grylle.*]

Pastor roseus, (L.)

Det i „Skandinaviens Fugle“ omtalte Individ fra Herlufmagle blev, ifølge Meddelelse fra Apotheker Baagøe, skudt i den derværende Mose af Pastor Appeldorn i Aaret 1832.

Nucifraga Caryocatactes, (L.)

Skovrider Wind skød et Exemplar i Kalby-Ris ved Næstved den 2den Oktober 1868. I samme Aar og Maaned fandtes den i Mængde i Korsør Skov. Fra 1870 til 1873 har den aarligt vist sig i Rislev-Skov ved Næstved. (Ahlefeldt. — Baagøe).

Corvus cornix, L.

I Anledning af en Passus i „Skandinaviens Fugle“ (P. 163) om, at der aldrig findes flere Reder af denne Krageart i ét Træ, har Farmaceut H. Faber i Horsens meddelt mig, at han i Klokkedal Skov og i Nørhule har fundet flere Træer med tre à fire Reder i hvert, og tilføiet, at der ganske sikkert for denne Angivelses Vedkommende ikke finder nogen Forvexling Sted med *C. frugilegus.*

Corvus frugilegus, L.

Paa Vaarsø i Horsens Fjord har en Koloni, bestaaende af 150—200 Par, i mange Aar havt Ophold, men i indeværende Aar (1877) er den fordreven derfra. En Del af

den har derefter nedsat sig i Serritslevgaard-Skov. I Provstlund-Skov har en anden Koloni havt Reder i en Del Aar, men er i de sidste Aar bleven forjaget derfra; derimod bestaaer endnu Kolonien i Bygholm-Skov ved Veile. I sidste Sommer har en Koloni nedsat sig i Skoven ved Christiansminde. I det nordvestlige Sjælland findes en Raagekoloni ved Egemark (H. Faber). I Otterup-Egnen vedbliver Kornkragen at udbrede sig og har i det sidste Aar bosat sig i flere af Skovene, hvor den ikke tidligere har ynglet (Grill).

Pica caudata, Flem.

I Horsens-Egnen er Skaden temmelig sjelden. Farmaceut H. Faber har kun én Gang fundet den ynglende der, nemlig ved Snaptun, den 2den Juni 1877. Indgangshullet til dens Rede var ikke, som ellers, paa Siden, men foroven i Taget, og dette var ved Siderne tæt sammenflettet med selve Reden. Ifølge Apotheker Baagøes Angivelse forekommer Skaden slet ikke i Egnen omkring Silkeborg indtil 7 Miles Afstand mod Vest og tre Miles Afstand mod Øst. Ved Herning træffes den kun enkeltvis.

Garrulus glandarius, (L.)

Den 21de Mai 1876 fandt Farmaceut H. Faber dens Rede med otte Æg i Jensgaard-Skov ved Horsens.

Lanius collurio, (L.)

Rob. Colletts Iagttagelse, at Tornskaden spidder Mus paa Torne, er bleven bekræftet af Farmaceut H. Faber, der har meddelt mig, at han har seet den spidde Markmus ved Siden af Skarnbasser og andre Insekter og derefter plukke Stykker ud af dem til Ungerne.

Ifølge Grills Optegnelser ankom Tornskaden til Otterup ved Odense:

1873 d. 18de Mai.
1874 „ 16de —
1875 „ 17de —
1876 „ 18de —

Turdus torquatus, L.

En Beretning fra Konditor Bjerrum i Ribe om, at Gartner Pultz har fundet Ringdrosselen ynglende i Plantagen ved den nævnte By, meddeles her med alt Forbehold.

Hydrobata cinclus, (L.)

I 1876 indfandt Vandstæren sig talrigere end sædvanligt i Jylland. I Silkeborg-Egnen, hvor den ikke var seet siden 1845, viste den sig paany (Baagøe). I Thisted-Egnen træffes den jevnlig om Vinteren ved større og mindre Aaløb (Dr. P. Heiberg). Til Ribe kommer den næsten hver Vinter (Bjerrum). Skovrider Rosenstand skød den ved Corselitze paa Falster d. 1ste Novbr. 1858.

Motacilla Yarrellii, Gould.

Proprietær Knudsen paa Katballegaard pr. Viborg skød den 9de April 1876 en gammel Han i ren Sommerdragt ved Ulvedals Plantage og saae den 7de Juni s. A. Mage til den ved Havredal (Viborg Amt). Prof. Reinhardt har meddelt nærmere Beretning om denne Tilvæxt til vor Fauna i Vidensk. Meddelelser fra d. naturhist. Foren. i Kjbhvn. f. 1876. — Ifølge Meddelelse fra Hr. Bjerrum i Ribe skal Apotheker Friis i Nykjøbing paa Mors være i Besiddelse af et Exemplar, som for nogle Aar siden, saavidt vides i Slutningen af Marts blev skudt af Gartner Pultz (sen.) i dennes Have i Ribe. For Bestemmelsens Rigtighed tør jeg dog ikke indestaae.

Motacilla flava, L. (**Var. borealis, Sundev.**)

Gjennem Apotheker Baagøe har jeg faaet Meddelelse om, at et Exemplar af „den graahovedede Vipstjert“ er skudt den 14de Mai 1865 ved Randsfjord i Fredericia-Egnen af Sergeant Bruun.

Anthus obscurus, (**Lath.**)

I Marts Maaned er den oftere skudt ved Fredericia af Sergeant Bruun (Baagøe.)

Saxicola rubicola, (**L.**)

I Konditor Bjerrums Samling i Ribe findes, ifølge Eierens Meddelelse, Han og Hun af denne Art, begge skudte af Gartner Pultz i hans Have ved den nævnte By den 27de Marts 1870.

Sylvia rufa, Lath.

Sergeant Bruun angiver at have skudt den ved Fredericia den 23de April 1869. (Baagøe.)

Sylvia turdoides, Mey.

Apotheker Baagøe eier et Exemplar, skudt den 20de Juni 1877 i Rørene ved Susaaen i Nærheden af Næstved, hvor den efter hans Angivelse ikke er sjelden.

Sylvia locustella, Penn.

Den 28de April 1872 blev et Exemplar skudt paa Als af Hr. Kiebitz. (Baagøe.)

Luscinia tithys, (**Scop.**)

Konditor Bjerrum angiver, at han den 11te Mai

1872 saae Hunnen af denne Art i sin Have ved Vandet, og at han nogle Dage senere traf Hannen sammesteds. De sankede begge til Rede og fløi over Vandet til en lige overfor liggende Have, hvor de byggede. Fra August Maaned saaes de ikke mere.

Erithacus Suecicus, (**L.**)

Hr. Bjerrum har i Egnen omkring Ribe skudt tre Individer med hvid Strubeplet, hver Gang i September Maaned og paa Kartoffelmarker. Han eier et Exemplar med rød Strubeplet, skudt i Mai 1873 i en Have ved Varde. I Dr. P. Heibergs Samling i Thisted findes en Han med rød Strubeplet. Den blev funden nylig død ved Distriktslæge-Boligen i Vestervig d. 18de Mai 1876.

Parus ater, L.

Sergeant Bruun skød to Exemplarer ved Fredericia d. 15de Februar 1867 (Baagøe).

Regulus ignicapillus, Naum.

Af denne her i Landet kun ganske undtagelsesvis trufne Art skød Sergeant Bruun en Han i Trelde-Skov ved Fredericia d. 23de April 1869. Individet, som Hr. Bruun paa min Anmodning godhedsfuldt har sendt mig til Eftersyn, var i Følge med 5 andre af samme Art. De opholdt sig i Toppen af en høi Gran, fra hvilken de ideligt fløi ud for atter strax at vende tilbage.

Alauda arvensis, **L.**

En ren isabellafarvet Varietet, skudt d. 16de Oktober 1875 paa Marken ved Assumgaard pr. Holstebro, opbevares i Apotheker Baagøes Samling i Næstved.

Alauda cristata, (**L.**)

Ved Silkeborg er Toplærken meget almindelig. Hver

Vinter sees den løbende om paa Veiene og paa Byens Gader, jevnligt i Selskab med Bogfinken og mindst lige saa talrig som denne. (Baagøe).

Otocoris alpestris, (L.)

For 4 à 5 Aar siden skød Gartner Pultz 6 eller 7 Exemplarer om Vinteren ved Vilslev-Præstegaard pr. Ribe. (Bjerrum).

Sergeant Bruun skød den ved Fredericia d. 10de December 1862 og d. 27de Februar 1870.

Emberiza miliaria, L.

Et Exemplar med hvidt Hoved, hvidt Bryst og hvid Ryg, skudt i Vinteren 1876-77 ved Østergaard pr. Aarhus, findes i Apotheker Baagøes Samling. Farmaceut H. Faber fandt d. 4de September en Rede med Æg af Kornverlingen paa en Mark ved Horsens, uagtet denne Fugl ellers i Regelen yngler i Mai.

Coccothraustes vulgaris, Steph.

Den 22de Januar 1877 blev en Han skudt ved Otterup pr. Odense, uagtet Vinteren ved Juletid havde været stræng og givet rigeligt Snefald. (Grill).

Passer domesticus, (L.)

I Horsens-Egnen har Farmaceut Faber meget ofte fundet Graaspurvens Rede høit oppe mellem Grenene paa Træer ved Landeveie, i Haver og i Lunde. Reden var da kuglerund med et Indgangshul paa Siden og temmelig stor, men løst sammensat af Halm, Klude, Uld, Papir o. L. Forf. fandt i Sommeren 1877 en ganske lignende Graaspurve-Rede i et Grantræ i en af Haverne i Vedbæk.

Pinicola enucleator, (L.)

Det i „Skandinaviens Fugle" (S. 377—78) omtalte Exemplar fra Omegnen af Aalborg blev, ifølge senere modtagen Oplysning, fanget i en Done ved Bælum-Nørgaard (Herredsfoged Wöldike) og opbevares udstoppet i Aalborg Skoles Samling.

Loxia pityopsittacus, Bechst.

Sergeant Bruun angiver at have skudt den ved Trelde pr. Fredericia i November 1861. (Baagøe).

Turtur auritus, Ray.

Hr. Bjerrum meddeler, at han er i Besiddelse af et Exemplar fra Omegnen af Ribe, hvorfra han endvidere har havt to andre Individer.

Syrrhaptes paradoxus, (Pall.)

Foruden de i „Skandinaviens Fugle" meddelte Tilfælde af Steppehønens Forekomst her i Landet i 1863, fortjener det at anføres, at Hr. Bjerrum d. 21de December s. A., da der laa høi Sne paa Jorden, modtog et Individ, der var skudt 1 Mil N. for Ribe ved Gredsted-Bro.

Tetrao tetrix, L.

Konservator Conradsen har erholdt en meget gammel Han, som d. 24de Oktober 1877 blev skudt af Greve Holstein-Holsteinborg (jun.) ved Nedergaard pr. Bræstrup i Horsens-Egnen. Exemplaret udmærkede sig ved, at de nedre Haledækfjer, istedetfor at være renhvide, havde sorte, draabeformige Pletter omtrent af en Ærts Størrelse.

Strepsilas interpres, (L.)

Strandskytterne ved Odense kalde den „Verdens-Pytte“. (Grill.)

Grus cinerea, Bechst.

I Slutningen af April 1876 opholdt en lille Flok Traner sig paa Engene ved Broksø pr. Næstved, hvor de ligeledes indfandt sig det følgende Aar paa samme Tid, uden at det dog lykkedes at fælde nogen af dem (Baagøe).

Skovrider Rosenstand skød et Individ ved Corselitze paa Falster d. 11te Juli 1858 og angiver, at der regelmæssigt hvert Aar i Begyndelsen af April trækker meget store Flokke af Traner over Egnen ved Vallø.

Ciconia nigra, (L.)

Den sees ofte langs Strandbredden, som omgiver Bognæs-Skove ved Isefjorden; dog yngler den, saavidt Meddeleren (Skovrider Kann) bekiendt, ikke i disse Skove. Ifølge Baagøes Iagttagelser fra Silkeborg-Egnen er Reden aldrig anbragt høit oppe i Træerne, hyppigt endog meget lavt og næsten altid let tilgængelig; den findes, efter hans Angivelse, altid i Hjørnet af en Gren, der gaar vandret ud fra Stammen.

Ardea cinerea, L.

Dens Yngleplads paa Vorsø i Horsens-Fjord er, ifølge Meddelelse fra Farmaceut H. Faber, forlængst opgivet. Efter Heirernes Fordrivelse derfra nedsatte en Koloni sig paa Øen i den nærliggende Tyrrestrup-Skov. For Tiden bestaar denne Koloni af omtrent 30 Par, hvis Reder ere anbragte paa overordenligt høie og mægtige Træer.

Ardea nycticorax, L.

Uagtet Beretninger om, at denne eller hin sjeldne

Fugl er iagttaget, uden at være dræbt eller fanget, altid bør modtages med Forsigtighed, og navnlig hvor man ikke har nogen Borgen for Iagttagerens specielle Kyndighed, troer jeg dog ikke at burde udelade en Meddelelse fra Hr. Bjerrum, ifølge hvilken Gartner F. Pultz i Ribe d. 12te August 1874 i sin Have ved Nipsaaen der i Byen saae en Natheire i kun 5 à 6 Skridts Afstand, efterat han i nogen Tid havde hørt dens stærke, ravneagtige Skrig. Han kjendte ikke Fuglen, med ved at see et udstoppet Exemplar i Hr. Bjerrums Samling, erklærede han det for utvivlsomt, at det var denne Art, han havde seet. Da Natheiren ikke let kan forvexles med nogen anden Heire, og da de tidligere bekjendte Tilfælde af dens Forekomst her i Landet ligeledes skrive sig fra Hertugdømmernes Vestkyst, ét endog fra selve Ribe, har jeg fundet saa meget større Grund til at meddele ovenstaaende Beretning.

Ardea minuta, L.

Et i Marts 1871 i Ringkjøbing-Egnen vingeskudt Individ blev, ifølge Meddelelse fra Hr. Bjerrum, sendt til den zoologiske Have i Berlin.

Ardea stellaris, L.

Skovrider Rosenstand (paa Vallø) skød i 1851 et Exemplar ved Fredensborg (Baagøe). Grills Formodning om, at Rørdrummen vilde forsvinde fra Egnen ved Einsiedelsborg, („Skandinaviens Fugle“ S. 485) har vist sig at være rigtig, idet den allerede i Sommeren 1876 udeblev derfra. Baagøe er i Besiddelse af det Exemplar, der blev skudt d. 23de September 1874 af Bøssemager Fléron ved Brabrandt-Sø i Nærheden af Aarhus. I Dr. P. Heibergs Samling findes et Exemplar, der er skudt d. 1ste September 1876 i Gyrup-Sø (ogsaa kaldet Nørhaa-Sø) pr. Thisted. Skovrider Kann har

oftere hørt og seet den i Selsø-Sø ved Isefjorden og eier et udstoppet ungt Individ derfra. For nogle Aar siden ynglede den, ifølge hans Angivelse, i den nævnte Sø.

Som et Vidnesbyrd om, at denne Fugl tidligere forekom almindeligere hos os, kan anføres, at det endnu i Mands Minde hed i Fyen: „Saa mange Brøl af Rørdrummen, saa mange Fold af Bygget". (Baagøe.)

Platalea leucerodia, L.

Af Gaardmand P. Schak i Raahede (Hvidding Sogn) ved Ribe blev for 12—14 Aar siden et Exemplar skudt og solgt til den i nævnte By værende Latinskole, hvor Hovedet, Vingerne og Benene endnu skulle findes. (Bjerrum).

Tringa canutus, L.

Denne Strandløber skydes ikke sjeldent i Juli Maaned i Sommerdragt ved Odense, hvor den noget senere paa Aaret forekommer i stor Mængde i Vinterdragt og af Strandskytterne kaldes „Trineknægt" (Trædeknægt). (Grill).

Tringa Temminckii, Leisl.

Ved Randsfjord pr. Fredericia er den oftere skudt i Mai Maaned af Sergeant Meng. (Baagøe).

Limicola pygmæa, (L.)

D. 22de Mai 1870 bleve to Exemplarer skudte ud for Kongelunden paa Amager (Wegener-Schmidt. — Conradsen).

Totanus fuscus, (L.)

Prof. Reinhardt har meddelt mig, at han, ved at gjennemsee afdøde Fabers Manuskripter fra hans Ophold

i Jylland, har truffet paa den mærkelige Passus, at Faber ved et Besøg hos Apotheker Steenberg i Helsingør den 6te September 1844 af denne modtog Underretning om, at han havde „faaet“ Totanus fuscus „ynglende“ ved Esrom-Sø. Hvor utroligt dette end lyder, har jeg dog ment at burde anføre denne Optegnelse, da Steenberg var en dygtig Fuglekjender og saaledes ikke let kan antages at have forvexlet ialtfald selve Fuglen med nogen anden Totanus-Art. — Faber har selv skudt Fuglen i Begyndelsen af August 1825, ikke langt fra Odense, og seet flere Exemplarer, som vare skudte i samme Egn. — Fra Kalleboderne og Amager har Prof. Reinhardt modtaget flere Exemplarer.

Totanus calidris, (L.)

Paa Endelave kaldes den „Blire“. (Grill).

Totanus glottis, (Bechst.)

Hvidkliren er i de senere Aar bleven temmelig almindelig paa Trækket i Odense-Egnen, hvor den af Strandskytterne kaldes „Damsneppe“. (Grill).

Limosa Lapponica, (L.)

Ifølge Meddelelse fra Grill er den almindelig i Odense-Egnen, hvor den sidst i Juli træffes i Sommerdragt.

Gallinago media, Leach.

Skovrider Wind skød en næsten hvid Varietet i Rislev-Mose ved Herlufsholm d. 1ste November 1865 (Baagøe).

Rallus aquaticus, L.

Til de i „Skandinaviens Fugle“ anførte Tilfælde

af Vandrixens Forekomst her i Landet om Vinteren kan tilføies, at Kaptain Rantzau skød et Exemplar ved Fredericia den 25de Januar 1874, at den, ifølge Meddelelse fra Baagøe, blev skudt ved Ringkjøbing d. 4de Novbr. 1875 og v. Rask pr. Horsens d. 14 Novbr. 1877 af Proprietær Christiansen, og at Bjerrum i Marts 1877 erholdt et levende gammelt Individ, der var fanget paa Torvet i Ribe.

Gallinula chloropus, (L.)

Dyrlæge Grills Antagelse, at denne Art forekom meget sjeldent i Odenseegnen, har, efter senere Meddelelse fra ham selv, ikke bekræftet sig. Foruden det tidligere af ham angivne Ynglested (Hjæres Mose) har han i 1876 fundet den ynglende i Skovmosen ved Margaard og i Rorslev Mose ved Einsiedelsborg.

Phalaropus fulicarius, (L.)

Paa Taarnby-Overdrev paa Amager blev en Thorshane skudt d. 20de September 1868 (Wegener-Schmidt. — Conradsen). Et gammelt Individ i Vinterdragt, skudt d. 3die December 1854 i Kallebodstrand lige udenfor Stakaterne, kom i Konserv. Conradsens Besiddelse.

Procellaria pelagica, L.

Hr. Bjerrum erholdt den i Sommeren 1877 fra Omegnen af Ribe.

Procellaria Leachii, Temm.

Det i „Skandinaviens Fugle“ omtalte Exemplar fra Ribe opbevares i Hr. Bjerrums Samling. Ifølge senere modtagen Oplysning er det nævnte Individ ikke fanget i Marts 1876 saaledes som det angives (l. c. Pag. 575), men i November 1875. (Bjerrum.)

Sterna caspia, Pall. og **St. cantiaca, Gm.**

Den førstnævnte Terne kaldes paa Veirøen: „Stor Rekke“, den sidste: „Lille Rekke“ (Grill).

Gjennem Baagøe har jeg erholdt Meddelelse om, at Sergeant Meng har skudt en St. caspia ved Fredericia i November 1876.

Larus minutus, Pall.

I Konditor Bjerrums Samling findes et Exemplar, skudt i 1875 ved Mandø-Hølade. Ifølge Meddelelse fra Baagøe skal en Dværgmaage i Januar 1877 være skudt ved Fredericia af Sergeant Meng.

Larus tridactylus, L.

Ifølge Meddelelse fra Grill blev en toaarig Fugl skudt d. 1ste November 1876 ved Bederslev pr. Odense af Skovfoged Petersen. Exemplaret findes i Grills Samling.

Stercorarius pomarinus, (Temm.)

Et gammelt, udfarvet Individ blev fundet dødt paa en Mark, Øst for Viborg d. 2den Oktober 1877 (Conradsen.)

Stercorarius parasiticus, (L.)

En sort Varietet blev skudt d. 21de Mai 1877 af Hr. Wegener-Schmidt ved Avedøre-Holmene i Kallebodstrand. Den var i Følge med et Par andre Individer af samme Art, af hvilke det ene blev skudt. (Conradsen).

Stercorarius cepphus, (Brünn.)

Konservator Conradsen har modtaget to Exemplarer, som d. 14de September 1874 bleve skudte af Pro-

prietær Vosbein paa en Mark ved Nylykkegaard pr. Næstved.

Cygnus Bewickii, Yarr.

Bjerrum erholdt i December 1872 et Exemplar fra Ringkjøbing. Det følgende Aar blev i Februar et Individ skudt ved Ribe ud af en Flok paa 16 Stkr.

Anser segetum, (Gm.)

Sædgaasen træffes hvert Efteraar og Vinter i store Skarer paa Markerne ved Einsiedelsborg, hvorfra den dog drager bort, naar der indtræder stærk Frost. (Grill).

Fuligula ferina, (L.)

Ifølge Grill kaldes denne And af Strandskytterne i Odense-Egnen „Lysand", med hvilket Navn *Anas Penelope* andetsteds betegnes.

Oidemia nigra, (L.)

Af Sortanden, der ifølge Faber kun ynglede ét Sted paa Island (ved Myvatn), har Grill to Gange faaet Æggene fra Ørebak i Øens sydlige Del.

Oidemia fusca, (L.)

Ved Odense kalde Strandskytterne den „Torskand" (Grill).

Somateria spectabilis, (L.)

En gammel Han blev fanget i et Fiskegarn i Isefjorden d. 22de November 1869. (Conradsen).

Mergus albellus, L.

Den skydes nu og da, dog ikke hvert Aar, i Odense-Fjord, især i April-Maaned. Grill erholdt derfra en meget smuk gammel Han d. 19de Januar 1877. Ifølge Meddelelse fra Konserv. Conradsen blev et Individ anskudt d. 2den Oktober 1870 ud for Avedøre-Holmene i Kallebodstrand af Hr. Wegener-Schmidt. Skovrider Rosenstand skød et Exemplar i Kjøge-Bugt d. 20de Januar 1865. (Baagøe).

Sula bassana, (L.)

For omtrent en Snes Aar siden erholdt Adjunkt Juel et Exemplar fra Rødslet, V. f. Nørre-Sundby. Fuglen blev fanget paa Marken af en Hyrdedreng. Lægen Fr. Hornemann havde en Unge fra Tornby N. V. f. Hjørring. — Hr. Bjerrum har havt 7 à 8 Exemplarer til Udstopning, som alle uden Undtagelse vare fangede i Ribe-Egnen i $^1/_2$—1 Mils Afstand fra Havet.

Graculus carbo, (L.)

Kolonien i Lundsgaard-Skov ved Kjerteminde er nu udryddet; i alt Fald indfandt ingen af Kormoranerne sig ved Redepladserne i det sidste Aar (Grill). Den tidligere saa særdeles talrige Koloni paa Vorsø i Horsens-Fjord er, ifølge Meddelelse fra Farmaceut H. Faber, forlængst fordrevet derfra og findes nu slet ikke mere i Horsens-Egnen.

Podiceps nigricollis, Sundev.

Af denne Art, om hvis Forekomst i det egenlige Danmark der hidtil ikke har foreligget nogen sikker Beretning, eier Dr. P. Heiberg en Han, der er skudt i Hjardemaal-Klit pr. Thisted d. 1ste August 1876.

Podiceps grisegena, Bodd.

Ifølge Baagøe er denne Art hyppig i Næstved-Egnen, men meget sjelden i det mellemste Jylland, hvor

Podiceps minor, Gm. er den almindeligst forekommende Lappedykker. Af denne sidste Art erholdt Konserv. Conradsen en gammel Han i Vinterdragt, skudt i Kallebodstrand ved Stakaterne d. 21de Januar 1855.

Colymbus septentrionalis, L.

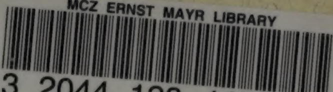
Grill traf et Par i Sommerdragt ved Samsø d. 2den Juni 1876; dog lykkedes det ham ikke at komme dem paa Skud.

Uria grylle. (L.)

Paa Veirøen, hvor denne Teiste tidligere ynglede temmelig talrigt i de høie Skrænter, findes den nu kun i meget ringe Antal. Dyrlæge Grill har saaledes i de senere Aar kun truffet to à tre Par der paa Øen. Samsingerne paastaae, at det er Stærene, der have fordrevet Teisterne, men sandsynligere er det, at deres Formindskelse hidrører fra den hensynsløse Forfølgelse, for hvilken de i en lang Aarrække have været udsatte, idet man har plyndret Rederne og spist Æggene.

Fratercula arctica, (L.)

Et Individ blev fanget i Isefjorden ud for Frederiksværk d. 20de November 1867. (Conradsen.)

MCZ ERNST MAYR LIBRARY
3 2044 128 443 439

